

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului „Privind stabilirea cuantumului salariului
minim pe țară pentru anul 2024”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărârii Guvernului „Privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară pentru anul 2024” este elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de hotărâre este elaborat întru realizarea prevederilor Legii nr. 1432/2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim și în conformitate cu acordul atins între partenerii sociali. Proiectul de hotărâre este elaborat în scopul stabilirii cuantumului salariului minim pe țară pentru anul 2024.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și norme incompatibile cu prevederile legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Potrivit prevederilor Legii nr. 1432/2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim, salariul minim pe lună, precum și salariul minim pe oră calculat pornindu-se de la norma lunară a timpului de muncă se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, după consultarea cu Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova și Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova și se reexaminează cel puțin o dată pe an. Cuantumul salariului minim se determină în funcție de condițiile economice concrete și de nivelul salariului mediu pe economia națională, precum și de nivelul prognozat al ratei inflației.

Începând cu anul 2023, Guvernul a unificat salariul minim, acesta fiind aplicat în același cuantum atât în sectorul bugetar, cât și în cel real. Retrospectiv, pentru anul 2022, cuantumul salariului minim a fost în mărime de 3500 de lei. Din 1 ianuarie 2023, salariul minim pe țară a fost majorat cu circa 12,5% până la 4000 de lei. Actualmente, prin prezentul act normativ se propune majorarea cuantumului salariului minim pe țară cu 25,0% ce va constitui 5000 lei.

Astfel, purtându-se consultări și discuții între Guvern, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova și Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, precum și potrivit propunerilor estimative ale Ministerului Finanțelor în ședința CNCNC din 10.11.2023, a fost susținută propunerea privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară în mărime de **5000 lei, începând cu 1 ianuarie 2024**. Concomitent, se relevă că cuantumul salariului minim a fost unificat, acesta fiind aplicat în același cuantum atât în sectorul bugetar, cât și în cel real.

Cuantumul salariului minim pe țară, stabilit în mărime de **5000 lei**, este argumentat de necesitatea asigurării unei creșteri continue a garanțiilor minime în domeniul salarizării pentru a menține puterea de cumpărare a salariaților și a asigura un mediu concurențial echitabil la nivel regional și internațional, în ce privește utilizarea forței de muncă.

Stabilirea unui salariu minim decent este o necesitate de a combate inegalitățile în sfera retribuiri muncii și de a stabili o remunerare suficientă pentru a satisface nevoile de bază ale salariatului. Provocarea ce ține de inegalitatea în domeniul muncii impulsionează dialogul social la nivel național și contribuie la reducerea sărăciei și combaterea muncii nedeclarate/subdeclarată.

De asemenea, sunt evidente și beneficiile unei creșteri a salariului minim evidente:

i protecția celor mai vulnerabili salariați;

ii creșterea puterii de cumpărare a populației;
iii combaterea evaziunii fiscale asupra salariilor (mai ales a salariilor „la gri” – achitate parțial legal și parțial informal);
iv. majorarea veniturilor la bugetele respective ca părți ale bugetului public național în rezultatul creșterii încasărilor din impozite și taxe.

Prin urmare, prezentul proiect de Hotărâre de Guvern a fost elaborat în temeiul Legii nr. 1432/2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului necesită mijloace financiare din bugetul de stat. Conform estimărilor implică creșteri salariale pentru circa 36,0 mii de salariați din sectorul bugetar. Or, potrivit datelor Ministerului Finanțelor, costurile suplimentare din bugetul de stat vor constitui 508-510 mil. lei.

Costurile suplimentare suportate de autoritățile și instituțiile publice la autogestiune, întreprinderile de stat, municipale, societățile pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat, entitățile monopoliste care beneficiază de subvenții/granturi de la buget vor putea fi estimate în rezultatul implementării prevederilor precitate în proiect.

Revizuirea salariului minim va determina creșteri salariale, inclusiv în sectorul real al economiei naționale. În particular pentru activitățile economice în care se relevă o concentrare a angajaților cu „salarii mici”, conform datelor BNS:

- *tranzacții imobiliare*, unde aproximativ fiecare al patrulea salariat (25,8%) are un salariu de până la 4 mii lei, iar 18,0% – au salarii între 4 și 5 mii lei;
- *activitățile de cazare și alimentație publică*, unde 17,1% din salariați au salarii de până la 4 mii lei, iar 23,7% – au salarii între 4 și 5 mii lei;
- *activități de servicii administrative și activități de servicii suport*, unde 18,2% din salariați au salarii de până la 4 mii lei, iar 22,5% – între 4 și 5 mii lei;
- *artă, activități de recreere și de agrement*, unde 19,9% din salariați au salarii de până la 4 mii lei, iar 16,0% – între 4 și 5 mii lei;
- *agricultură, silvicultură și pescuit*, unde 18,9% din salariați au salarii de până la 4 mii lei, iar 16,1% – între 4 și 5 mii lei.

Subsidiar, majorarea propusă va avea efecte pozitive asupra creșterii economice prin stimularea ocupării, creșterii puterii de cumpărare a salariaților și reducerii muncii sub declarate. Creșterea salariului minim poate avea efecte pozitive asupra ocupării în sectoarele în care există cerere de forță de muncă datorită faptului că munca devine mai atractivă pentru anumite categorii de salariați (femei, tineri, etc.).

Creșterea salariului minim rămâne printre principalele instrumente de creștere a nivelului de trai al populației. În acest sens, prezentul act normativ are un impact social important, asigurând creșterea nivelului de trai și reducerea decalajelor sociale. În același timp, sărăcia este un fenomen social complex, care necesită o abordare integrată și nu poate fi rezolvată doar prin creșterea salariului minim.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului necesită modificarea altor acte normative. Astfel, după aprobarea quantumului salariului mediu pe țară, în speță a prezentei hotărâri de Guvern, în contextul pct. 2², se va modifica Hotărârea Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii Guvernului „privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară” va fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale, directoriul „Transparență”, secțiunea „Proiecte supuse consultărilor publice” și avizat de autoritățile relevante. Anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost plasat pe https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11512

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție de Centrul Național Anticorupție.

9. Consultările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și norme incompatibile cu prevederile legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice de Ministerul Justiției.

11. Constatările altor expertize

Proiectul va fi avizat de autoritățile competente.

Secretar de Stat

Corina AJDER